

A Kúria végzése

Az ügy száma: Kvk.I. 37.495/2018/2.

A tanács tagjai: . Hajnal Péter a tanács elnöke, dr. Heinemann Csilla előadó bíró, Huszárné dr. Oláh Éva bíró

A kérelmező:

Képviselője:

Az eljárás tárgya: választási ügy

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó: a kérelmező

A felülvizsgált jogerős határozat: a Nemzeti Választási Bizottság 775/2018. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 775/2018. számú határozatát megváltoztatja és megállapítja, hogy Bogdása 001. számú szavazókör Szavazatszámláló Bizottsága azzal, hogy a szavazóköri névjegyzékben szereplő huszonöt választópolgár részére nem egy egyéni választókerületi szavazólapot és egy nemzetiségi listás szavazólapot adott át megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 257. § (1) bekezdését.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Kérelmező 2018. április 11-én a Ve. 208. § és a 211. §-aira figyelemmel kifogást nyújtott be a Baranya 04. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (továbbiakban OEVB) a választási eljárás 257. § (1a) bekezdésének megsértése miatt. Nézete szerint a sérelem amiatt következett be, mert a szavazatszámláló bizottság a nemzetiségi választópolgárként névjegyzékbe vett, választáson megjelent választópolgárok számára nem egy egyéni és egy nemzetiségi, hanem egy pártlistás és nemzetiségi szavazólapot adott ki. Ennek igazolásaként hivatkozott a vitatott szavazókörben született eredményt tartalmazó linkre, ahol a megjelent választópolgárok számához képest 25-tel kevesebb egyéni kerületi választólap, míg a pártlistás szavazólapból 25-tel több volt megtalálható az urnában. Ez a szám megegyezik a nemzetiségi

szavazólapok kiadott és urnában szereplő számával. Állította, hogy a jogszabálysértés a leadott szavazatok majdnem egyötödét érinti, ennél fogva az a szavazóköri eredményre érdemben kihatott, melyet a jogkövetkezmény meghatározásakor kiemelkedő súllyal kell figyelembe venni.

- [2] Az OEVB 65/2018. (IV.12.) számú határozatával a kifogást a Ve. 215. § c) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Álláspontja szerint a Ve. 43. § (1)-(2) bekezdése alapján a választási bizottság csak a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján tudja tisztázni a döntéshozatalhoz szükséges tényállást, és a kérelmező ilyen bizonyítékokat nem nyújtott be, csupán megjelölte azt, így nem igazolta az általa kifogásolt tevékenység megtörténtét.

- [3] A kérelmező fellebbezésében az NVB és a Kúria következetes gyakorlatára, ezen belül is a Kvk.I.37.191/2015/3. végzésben megfogalmazottakra hivatkozott, amely szerint a választási eljárásban bizonyíték úgy is csatolható, hogy a választások hivatalos honlapjának azt tartalmazó oldalára mutató linket jelöli meg. Miután ezt teljesítette, így az érdemi vizsgálat nélküli elutasítás jogsértő. A bizonyíték alapján pedig tényként állapítható meg az általa állított eltérés, mely alapján a jogsértés ténye bizonyítást nyert. A jogsértés miatt a szavazóként megjelent, pártlistás szavazat leadására jogosult 111 választó több mint fele önhibáján kívül nem tudta befolyásolni a választás eredményét. Erre figyelemmel kérte az OEVB döntésének megváltoztatását, a jogsértés megállapítását, a Ve. 218. § (2) bekezdés c) pontja szerint a szavazóköri eredmény megsemmisítését és a szavazás megismételtetését.

- [4] Az NVB a kifogásnak nem adott helyt, a támadott határozatával az OEVB határozatát helyben hagyta. Hangsúlyozta, hogy Ve. 212. § (2) bekezdése b) pontja alapján a kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés bizonyítékait. A kérelmező által hivatkozott link a választások tájékoztató adatait tartalmazó oldalra mutat. Ennek tartalma azonban a jegyzőkönyvek ellenőrzése és a tájékoztató rendszerbe esetleg hibásan bevitt adatok javítása miatt folyamatosan változhat, továbbá az nem teljes körűen került ismertetésre és annak időbeli állapotát sem jelöli meg, hanem az abban foglaltakat változatlan tartalomként kezeli.

- [5] Az NVB és a Kúria által kialakított joggyakorlat szerint a jogszabálysértésre vonatkozó konkrét bizonyítékot a Ve. szabályaival összhangban a kifogástevének kell szolgáltatnia. Bizonyítékként a releváns tények tekintetében szolgáltatott, illetve ezek megállapítása érdekében felhasználható, a Ve. 43. § (2) bekezdésében rögzített nyilatkozat, irat, tanúvallomás, tárgyi bizonyíték stb. értékelhető.

- [6] Nézete szerint a szavazóköri jegyzőkönyv csak a jogorvoslati kérelemben megjelölt számszaki eltérések létezésére bizonyíték. Az ezzel összefüggésben megjelölt jogszabálysértéssel nem áll szükségszerű oksági összefüggésben, hiszen az a kérelmező által megjelölttől eltérő körülmények miatt is előállhatott (szavazólapok elvitele a szavazókörből, téves jegyzőkönyvi rögzítés, stb.). Megítélése szerint a kérelmezőnek kifejezetten a megjelölt jogsértéshez (két típusú listás szavazólap átadása, egyéni választókerületi szavazólap átadásának elmaradása) kellett volna bizonyítékot csatolni, mint pl. szavazatszámoló bizottság tagjának vagy választópolgárnak ilyen tárgyú nyilatkozata, amelynek hitelességét támaszthatná alá a hivatkozott jegyzőkönyv. Az érdemi vizsgálathoz kérelmezőnek nem a számszaki eltérésre, hanem arra kellett volna bizonyítékot szolgáltatnia, hogy az eltérés Ve. 257. § (1a) bekezdésén alapul.

- [7] Azt is kifejtette, hogy a kifogás, tartalma szerint a szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntését is támadta, ami azért nem bírálható el érdemben, mert a Ve. 241. § (1) bekezdése szerint a szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntése ellen

csak a választási bizottságnak a választási eredményt megállapító döntése elleni fellebbezéssel együtt van helye. Ennek figyelmen kívül hagyása arra vezetne, hogy a szavazóköri eredménnyel és az egyéni vagy a listás választás eredményével szemben párhuzamos jogorvoslati út nyílna meg.

Felülvizsgálati kérelem

- [8] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében a jogsértés megállapítását és a vitatott település 001. számú szavazókörében a választás szavazóköri eredményének megsemmisítését, valamint a szavazás megismételtetését kérte.
- [9] Elsődlegesen azt állította, hogy az NVB tévesen ítélte meg a választások hivatalos oldalának a szavazóköri eredményt tartalmazó oldalára mutató link bizonyítási eszköz minőségét, mert a következőes kúriai gyakorlat szerint a link megjelölés bizonyíték csatolásának minősül. (Kvk.I.37.191/2015/3., Kvk.III.37.236/2018/4.) Annak megítélése, hogy a csatolt bizonyíték alkalmas-e az állított jogsértés bizonyítására, már a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálására tartozó kérdés, ezért a bizonyíték csatolásának hiányára való hivatkozással a kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasítását helybenhagyó, támadott határozat sérti a Ve. 215. § c) pontját.
- [10] Hangsúlyozta, hogy azt is, hogy a Ve. a szavazóköri szinten történt jogsértésekre két külön jogorvoslati utat szabályoz: a szavazás során történt jogsértések esetén a Ve. 208. §-a szerint kifogás, míg a választás szavazóköri eredményének megállapításával összefüggésben a Ve. 241. §-a szerint fellebbezés nyújtható be. Az utóbbi esetben a szavazatszámolás szabályainak megsértése kifogásolható anyagi jogi és eljárási alapon egyaránt. A jelen ügyben azonban a kifogás nem a szavazatszámolással összefüggő jogsértés, hanem a szavazás során történt egyes események jogszerűtlenségét állítja, amely a Ve. 208. §-a szerinti kifogásnak minősül.
- [11] Megítélése szerint a választási jogorvoslati eljárások során közvetett bizonyítékkal is bizonyíthatóak azok a tények, amelyek a tényállás tisztázásához és megállapításához szükségesek. Ennek megfelelően egy tény bizonyítottsága esetén az abból a logika szabályai szerint okszerűen következő másik tény is bizonyítottnak minősül.
- [12] Az NVB sem vitatta a különböző szavazólapok számszaki eltérését és egyben ezek számszaki egyezőségét, melyre a logika szabályai szerint csak az a magyarázat adható, hogy a szavazatszámoló bizottság a nemzetiségi szavazóként névjegyzékbe vett, megjelent választópolgárok számára egy pártlistás és egy nemzetiségi listás szavazólapot adott át, amivel pedig egyértelműen sértette a Ve. 257. § (1a) bekezdését.
- [13] A Ve. 218. § (2) c) mint jogkövetkezmény alkalmazása körében azzal érvelt, hogy a következőes bírói gyakorlat szerint erre akkor kerülhet sor, ha a választási szervek mérlegelési jogkörükben a megállapított jogsértésnek a választás eredményére gyakorolt hatását érdeminek minősítik. Márpedig jelen ügyben huszonöt megjelent választópolgár, az összes megjelent jogosult 18%-a nem tudott egyéni jelöltre szavazatot leadni, illetve a Ve. 197. §-ára figyelemmel hatvannyolc választópolgár pártlistás szavazata érvénytelennek lett minősítve, így az összes megjelent, jogosult választópolgár 61%-a nem tudta befolyásolni a pártlistás szavazás eredményét.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A kérelmező felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint részben alapos.
- [15] Elsőként a Kúriának abban kellett állást foglalnia, hogy a kérelmező által megjelölt linken található jegyzőkönyv elfogadható-e bizonyítási eszköznek és az abból származó adatok alkalmasak-e az állított jogsértés bizonyítására. Helytállóan hivatkozott a kérelmező arra, hogy Kúria már egy korábbi döntésében elfogadta a linkre történő utalással való bizonyíték szolgáltatást. Téves az NVB-nek az az álláspontja, hogy az alkotmánybírósági megsemmisítés okán az nem alkalmazható, mert az AB döntést követően hozott új kúriai határozat ezt az állásfoglalást fenntartotta. (Kvk. I. 37.226/2015/2.) Ekként tévedett az NVB mikor ezt elvetette és érdemben nem vizsgálta, hogy a jegyzőkönyvben szereplő számadatok igazolják-e a kérelmező által állított jogsértést. Nem befolyásolhatja továbbá a kifogás érdemi elbírálását az sem, hogy milyen időállapotú jegyzőkönyvre hivatkozással állította a jogsértés bekövetkezését a kérelmező, mivel beadványa tartalmi elbírálása alapján egyértelműen a végeredményre utalással tette azt meg. Ezért a kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasításának nem volt helye.
- [16] A Kúria szerint élesen meg kell különböztetni a Ve. 297. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, a szavazatszámoló bizottság tevékenysége, döntése elleni kifogást a választás eredménye elleni Ve. 241. § szerinti jogorvoslattól. A Ve. 211. § alapján a szavazatszámoló bizottság tevékenysége és döntése ellen – a szavazóköri eredményt megállapító döntés kivételével – kifogást lehet benyújtani. A Ve. 241. § (1) bekezdése alapján pedig a szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntése ellen csak a választási bizottságnak a választási eredményt megállapító döntése elleni fellebbezéssel együtt van helye.
- [17] A két jogorvoslati formában eltér egymástól a jogorvoslati határidő, a jogorvoslat indoka, az elbírálási fórumrendszer. A kifogás a választások napján a szavazatszámoló bizottság jogsértő eljárása ellen irányult, nem minősül a szavazóköri eredményt megállapító döntés elleni jogorvoslatnak, mivel egyértelműen a szavazatszámoló bizottság eljárási cselekményeinek jogszerűségét kérdőjelezi meg. Ha a kérelmező szerint azonban kihat a választás eredményére is, fellebbezést kell benyújtani a szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntése ellen, a kifogás nem tekinthető a Ve. 241. §-a szerinti jogorvoslatnak.
- [18] A Kúria ezt követően érdemben vizsgálta, hogy a hivatkozott linken található jegyzőkönyv számadataiból lehetett-e arra következtetni, hogy a kérelmező által állított jogsértés bekövetkezett-e. A Kúria álláspontja szerint: igen.
- [19] Ezzel összefüggésben először utal a bizonyítás körében kidolgozott tételére: „Az eljárási határidők rövidege miatt a választási ügyek többségében nehézséget okoz, hogy hitelt érdemlően bizonyítani tudja a kifogást tevő/kérelmező az állítását, hiszen a csatolt iratok, tárgyi bizonyítási eszközök hitelességének ellenőrzése a rövid határidőkre tekintettel nem mindig lehetséges, a bizonyítottság hiánya pedig a kifogást tevő/kérelmező terhére esik, ami a beadvány elutasítását eredményezi. Nincs egyértelműen megfogalmazható elvárás arra nézve, hogy a bizonyítottság milyen foka szükséges ahhoz, hogy a választási bizottságok, majd a bíróság megállapítsa a jogsértést, ebben a körben egyértelműen széles a mérlegelési lehetőség. A mérlegelés során az azonban elvárás, hogy a bizonyítási eszközök legyenek alkalmasnak a hivatkozottak bizonyítására, illetve a választási bizottságnak, bíróságnak az esetleges ellentmondásokat fel kell oldani.” (Kvk.I.37.470/2018/2. [18]) Már más ügyben is megerősítette a Kúria, hogy az adott esetben a fellebbezőt nem az állított jogsértés bizonyítása, hanem kellő valószínűsítése terheli.(Kvk. II. 37.501/2014./6.)
- [20] Az egyéni szavazólapok hiánya, az országos pártlistás szavazólapok többlete közötti számszaki

egyezés, figyelembe véve a nemzetiségi szavazólapok számát is (25 – 25 – 25) elegendő bizonyítékaul szolgál annak megállapítására, hogy a szavazatszámoló bizottság megsértette a Ve. 257. § (1a) bekezdésében foglaltakat. Erre figyelemmel a Kúria a jogsértést megállapította.

- [21] A Kúria ugyanakkor nem találta alkalmazhatónak a Ve. 218. § (2) bekezdés c) pontjában írt jogkövetkezményt, nevezetesen a jogorvoslattal érintett rész megsemmisítését és a szavazás megismételtetését. A [16] pontban tett megállapításra és arra figyelemmel, hogy a kérelmező a Ve. 297.§ (1) bekezdése alapján sérelmezhet a szavazatszámoló bizottság döntését, mely jogorvoslat elkülönül az eredmény vitatásától [lásd még Ve. 211.§], a Kúriának arra a kérdésre is választ kellett adnia, hogy a kifogás során sérelmezett és ez alapján megállapított jogsértés esetében alkalmazható-e az eredmény megsemmisítése és új választás elrendelése jogkövetkezmény. Amint a Kúria már rámutatott a kifogás nem tekinthető a Ve. 241. §-a szerinti választás eredménye elleni jogorvoslatnak, ezért fő szabály szerint nem alkalmas jogorvoslati eszköz az eredmény megállapításának felülbírálatára. Indokoltnak tartja kimondani a Kúria, hogy a szavazatszámoló bizottság által elkövetett minden olyan jogsértés, amely az eredményt megállapító döntés törvényességét érintheti a Ve. 241.§ (2) bekezdés a) pontja alá tartozó jogorvoslat során támadható és csak ezen jogorvoslat keretében van mód arra, hogy az eredmény megsemmisítésére és esetleg új választás elrendelésére kerülhessen sor.
- [22] Releváns e körben az, hogy az eredmény megsemmisítésére kizárólag az eredményt megállapító döntés elleni jogorvoslat keretében kerülhet sor. Ennek oka következik a Ve. 211.§ és 241.§ rendelkezéseiből, hogy az eredmény elleni jogorvoslat elkülönül a választási eljárás szabályainak, alapelveinek megsértése miatti kifogástól; másrészt a szavazás napján a szavazatszámoló bizottság által elkövetett jogsértések iránti jogorvoslati kérelem (kifogás) előterjesztése időpontjában még nincs is megállapított eredmény, a szavazóköri eredmény önállóan nem is, csak a választási bizottság eredményt megállapító döntése elleni jogorvoslattal támadható a Ve.241.§ (1) alapján, így kifogás alapján olyan döntésről kimondani, hogy az jogsértő és azt megsemmisíteni, amely még nem vagy később került meghozatalra logikátlan és a Ve.-ből nem is vezethető le.
- [23] Ezért a Kúria ebben az eljárásban kizárólag a jogsértés tényét tudta a Ve. 218. § (2) bekezdés a) pontja alapján megállapítani, a Ve. 218.§ (1) bekezdés c) pontjára hivatkozással nem volt lehetőség az eredmény megsemmisítésére és a szavazás megismétlésére. A fentiekre figyelemmel a Kúria ebben az eljárásban azt sem vizsgálhatta, hogy a jogsértés egyébként kihatott-e az eredményre.
- [24] A fentiekre figyelemmel a Kúria az NVB határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatta.

Záró rész

- [25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 228. § (2) bekezdése és a Kp. 157.§ (7) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 124.§ (5) bekezdésének megfelelően – tekintettel Ve. 229.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokról szóló 2005. évi XVII. törvény 1.§ (2) bekezdésére – tárgyaláson kívül bírálta el.
- [26] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (5) bekezdése szerint feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a Ve. 228. § (2) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157. § (7) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 35. § (1)

bekezdése szerinti, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 102. § (1) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

[27] A Kúria határozata elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2018. április 21.

dr. Hajnal Péter s.k. a tanács elnöke, dr. Heinemann Csilla s.k. előadó bíró, Huszárné dr. Oláh Éva s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő